

Torsdag, den 26. marts 2009

Socialt ansvar hos underleverandører i produktionskæder

P6_TA(2009)0190

Europa-Parlamentets beslutning af 26. marts 2009 om socialt ansvar hos underleverandører i produktionskæder (2008/2249(INI))

(2010/C 117 E/29)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 31, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til EF-traktatens artikel 39, 49, 50 og 137,
- der henviser til Rådets direktiv 94/45/EF af 22. september 1994 om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne ⁽¹⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/14/EF af 11. marts 2002 om indførelse af en generel ramme for information og høring af arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab ⁽²⁾,
- der henviser til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om sanktioner over for arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (KOM(2007)0249),
- der henviser til sin beslutning af 26. oktober 2006 om anvendelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere ⁽³⁾ og til sin beslutning af 11. juli 2007 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser ⁽⁴⁾,
- der henviser til OECD's retningslinjer for Multinationale Virksomheder,
- der henviser til ILO's trepartserklæring om principperne for multinationale virksomheder og socialpolitik,
- der henviser til sin beslutning af 15. november 2005 om globaliseringens sociale dimension ⁽⁵⁾,
- der henviser til sin beslutning af 13. marts 2007 om virksomhedernes sociale ansvar: et nyt partnerskab ⁽⁶⁾,
- der henviser til sin beslutning af 23. maj 2007 om fremme af anstændigt arbejde for alle ⁽⁷⁾,
- der henviser til sin beslutning af 9. oktober 2008 om øget indsats til bekæmpelse af sort arbejde ⁽⁸⁾,
- der henviser til sin beslutning af 11. juli 2007 om modernisering af arbejdsretten med henblik på tackling af det 21. århundredes udfordringer ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ EFT L 254 af 30.9.1994, s. 64.

⁽²⁾ EFT L 80 af 23.3.2002, s. 29.

⁽³⁾ EUT C 313 E af 20.12.2006, s. 452.

⁽⁴⁾ EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 411.

⁽⁵⁾ EUT C 280 E af 18.11.2006, s. 65.

⁽⁶⁾ EUT C 301 E af 13.12.2007, s. 45.

⁽⁷⁾ EUT C 102 E af 24.4.2008, s. 321.

⁽⁸⁾ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0466.

⁽⁹⁾ EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 401.

Torsdag, den 26. marts 2009

- der henviser til De Europæiske Fællesskabers Domstols dom af 12. oktober 2004 i sag C-60/03 P, Wolff & Müller ⁽¹⁾,
  - der henviser til undersøgelsen om ansvarsforhold vedrørende anvendelse af underleverandører i den europæiske byggesektor (»Liability in subcontracting processes in the European construction sector«), som er foretaget af Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A6-0065/2009),
- A. der henviser til, at anvendelse af underleverandører kan betragtes som en integreret del af økonomisk aktivitet,
- B. der henviser til, at de sidste 25 års hidtil usete økonomiske aktivitet har spillet en betydelig rolle for stigningen i beskæftigelsesniveauet i de fleste europæiske økonomier, og at denne udvikling har gavnet store og små virksomheder og samtidig fremmet iværksætterånden,
- C. der henviser til, at globaliseringen og den heraf følgende øgede konkurrence får virksomheder til at etablere sig på nye måder, hvilket inkluderer aktiviteter vedrørende outsourcing af ikke-strategiske aktiviteter, oprettelse af netværk og mere udbredt anvendelse af underleverandører,
- D. der henviser til, at kompleksiteten af forbindelserne mellem moder- og datterselskaber og mellem hoved- og underleverandører gør det vanskeligt at gennemskue diverse strukturer, aktiviteter og politikker, samt hvor i produktionskæden ansvar og hæftelse er placeret,
- E. der henviser til, at disse forandringer har haft vidtrækkende konsekvenser for arbejdsmarkedsforholdene og sommetider gør det vanskeligt at fastslå med sikkerhed, hvilket retsområde der finder anvendelse på de forskellige elementer i produktionskæden, og henviser til, at betaling og allokering af arbejde som følge heraf ikke længere styres af erhvervslivets rammebestemmelser,
- F. der henviser til, at produktionsprocessen i mange industrier i dag antager form af en opdelt kæde, der er blevet længere og bredere, idet den består af en (både horisontal og vertikal) logistikkæde og en værdikæde af økonomisk og produktiv karakter med enkelte specialiteter eller opgaver, der ofte udliciteres til mindre virksomheder eller selvstændige erhvervsdrivende, og bemærker, at dette giver sig udslag i selskabernes regnskaber, idet de direkte omkostninger til arbejdskraft erstattes af omkostninger til underleverandører, tjenesteydelser og leverandører på grundlag af fakturaer og »handelsaftaler om tjenesteydelser«,
- G. der henviser til, at underleverandører ofte spilles ud mod hinanden, og at de ansatte både hos udbyderen og underleverandørerne dermed presses for så vidt angår arbejdsforhold,
- H. der henviser til, at Parlamentet tidligere har påtalt problemer med falske selvstændige, og at dette problem også gør sig gældende, når der er tale om underleverandører,
- I. der henviser til, at underentrepriser og outsourcing til juridisk uafhængige firmaer ikke fører til uafhængighed, og at virksomheder på et lavere niveau i værdikæden, med undtagelse af specialiserede underleverandører med hightech- eller andre avancerede aktiviteter, ofte ikke er i stand til at handle på lige fod med hovedleverandørerne,
- J. der henviser til, at der til trods for de mange positive sider ved at anvende underleverandører, såsom den øgede produktionskapacitet, også er visse økonomiske og sociale ubalancer blandt arbejdstagere forbundet hermed, som risikerer at forringe arbejdsvilkårene, hvilket giver anledning til bekymring,

⁽¹⁾ Sag C-60/03 Wolff & Müller (2004) Sml. (I), s. 9553.

Torsdag, den 26. marts 2009

- K. der henviser til, at underleverandører også kan være deciderede formidlere, som f.eks. vikarbureauer, der sommetider opererer som såkaldte skuffeselskaber, og at ofte kun en enkelt arbejdsopgave gives i underentreprise, eller arbejdstagere kun ansættes til at udføre en bestemt opgave; der påpeger, at en sådan praksis fremhæver den meget omskiftelige karakter af byggeindustrien og andre sektorer med ofte usikre ansættelsesforhold,
- L. der henviser til, at de problemer, som er forbundet med denne usikre situation, vanskeliggøres yderligere i en grænseoverskridende sammenhæng, f.eks. når arbejdstagere udstationeres til en tredje medlemsstat,
- M. der henviser til, at ansættelsesforholdene i byggeindustrien er blevet omdefinert og samtidig har reduceret hovedleverandørens direkte sociale ansvar, idet arbejdet er blevet eksternaliseret ved hjælp af underleverandører og arbejdsformidlinger, hvilket gør tilførslen af billig og ofte ufaglært arbejdskraft til en integreret del af de laveste underleverandørled,
- N. der henviser til, at nogle sektorer, især byggesektoren, har været særlig sårbar over for misbrug, især i de ofte komplicerede underleverandørled,
- O. der henviser til, at det grundlæggende princip om lige løn for lige arbejde samme sted skal gælde for alle arbejdstagere, uafhængigt af deres status og ansættelsesforholdets karakter, og at dette princip skal håndhæves;
1. opfordrer de offentlige myndigheder og alle berørte parter til at gøre deres yderste for at øge arbejdstagernes bevidsthed om deres rettigheder i henhold til de forskellige instrumenter (såsom arbejdsretten, kollektive aftaler, adfærdskodekser), som regulerer deres kontrakt- og arbejdsvilkår i de virksomheder, de arbejder for, samt kontraktforholdet i underleverandørledene;
  2. opfordrer Kommissionen til at fremme kendskabet til god praksis, eksisterende retningslinjer og standarder, samt virksomhedernes sociale ansvar, hvad enten der er tale om hoved- eller underleverandører;
  3. opfordrer på ny Kommissionen til at fremsætte forslag om anvendelse af dagsordenen for anstændigt arbejde på ansatte hos underleverandører og især om overholdelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder, sociale rettigheder, personaleuddannelse og ligebehandling;
  4. understreger den betydning, underleverandører i produktionskæder med nye teknologier har med hensyn til forbedring af både produktions- og jobkvaliteten;
  5. opfordrer de nationale offentlige myndigheder til at vedtage eller videreudvikle lovbestemmelser, som skal udelukke virksomheder, der har krænket arbejdsretten, kollektive aftaler eller adfærdskodekser, fra at deltage i et offentligt udbud;
  6. glæder sig over vedtagelsen af en overnational lovgivningsramme, der er indgået mellem individuelle multinationale selskaber og globale fagforeninger, hvis formål er at beskytte arbejdstagerrettigheder i multinationale selskaber og hos deres underleverandører og datterselskaber i forskellige lande, og som definerer den afhængige arbejdstagers status og yder social beskyttelse uden hensyn til specifikke arbejdsvilkår;
  7. noterer sig dommen i sagen Wolff & Müller, hvori Domstolen har fastslået, at den tyske nationale ansvarsordning ikke tilsidesatte fællesskabslovgivningen, men derimod havde til formål at beskytte udstationerede arbejdstagere;
  8. noterer sig resultatet af den offentlige høring vedrørende Kommissionens grønbog »Modernisering af arbejdsretten med henblik på tackling af det 21. århundredes udfordringer« (KOM(2006)0708); støtter med hensyn hertil Kommissionens hensigt om at træffe de nødvendige foranstaltninger til at klarlægge rettigheder og forpligtelser for de deltagende parter i underleverandørkæderne for at undgå, at arbejdstagerne fratages deres mulighed for at gøre effektiv brug af deres rettigheder;

Torsdag, den 26. marts 2009

9. glæder sig over, at otte medlemsstater (Østrig, Belgien, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien, Nederlandene og Spanien) ved at udarbejde nationale ansvarsordninger har fundet en løsning på de problemer, som er forbundet med underleverandørernes forpligtelser som arbejdsgivere, og opfordrer andre medlemsstater til at overveje indførelsen af lignende ordninger; understreger dog, at det især er vanskeligt at gennemføre reglerne i forbindelse med underleverandører på tværs af grænserne, når medlemsstaterne har forskellige systemer;
10. understreger, at det fremgår af den undersøgelse, der er gennemført af Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene, at et snævert anvendelsesområde, som f.eks. en begrænsning til et enkelt led i kæden, er en af årsagerne til ordningernes ineffektivitet;
11. understreger de særlige udfordringer, som mindre virksomheder stilles over for; opfordrer de politiske aktører til at udarbejde egnede værktøjer til at øge bevidstheden blandt mindre virksomheder;
12. erindrer alle berørte parter om, at det i sin beslutning af 26. oktober 2006 om udstationering af arbejdstagere opfordrede Kommissionen til at indføre bestemmelser om solidarisk hæftelse for hovedleverandører med henblik på at forebygge misbrug i forbindelse med underleverandører og outsourcing på tværs af grænserne, for herigennem at skabe et åbent og konkurrencedygtigt indre markedet for samtlige virksomheder;
13. gentager sit budskab ved at opfordre Kommissionen til at oprette et klokkeklart fællesskabsretligt instrument til indførelse af et solidarisk ansvar på fællesskabsplan, som samtidig overholder de forskellige lovgivninger i medlemsstaterne samt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet;
14. opfordrer Kommissionen til at iværksætte en konsekvensanalyse af merværdien og gennemførligheden af et fællesskabsinstrument om ansvar fordelt på flere led for på denne måde at opnå større gennemsigtighed i forbindelse med underleverandører og sikre en bedre håndhævelse af fællesskabsret og national ret; understreger, at en sådan undersøgelse bør gennemføres på tværs af sektorerne;
15. er overbevist om, at et sådant fællesskabsinstrument om ansvar på flere led vil gavne ikke blot arbejdstagere, men også medlemsstaternes myndigheder, arbejdsgivere og navnlig de små og mellemstore virksomheder i kampen mod den grå økonomi, idet klare og gennemsigtige fællesskabsregler vil drive tvivlsomme aktører ud af markedet og således forbedre det indre markeds funktion;
16. noterer sig, at alle foranstaltninger, der informerer arbejdstagerne om deres rettigheder og støtter dem i udøvelsen af disse rettigheder, udgør et vigtigt bidrag til fremme af virksomhedernes sociale ansvar; opfordrer medlemsstaterne til i denne forbindelse at fastslå som princip, at arbejdstagerne informeres om deres rettigheder;
17. opfordrer Kommissionen til at intensivere sine bestræbelser på at øge og forbedre samarbejdet og koordineringen mellem nationale, administrative organer, tilsyn, statslige håndhævelsesmyndigheder, socialsikringsmyndigheder og skattemyndigheder; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at indføre mere restriktive tilsynsprocedurer og fremme forbindelserne mellem nationale arbejdstilsyn, således at samarbejdet og koordineringen mellem dem forbedres; opfordrer Kommissionen til at udvikle kvalitetsstandarder for arbejdstilsyn og iværksætte en forhåndsvurdering vedrørende vilkårene for oprettelse af et fællesskabsnetværk af arbejdstilsyn;
18. understreger behovet for at tilskynde virksomhederne til at træffe enhver rimelig foranstaltning i god tro for at forhindre underleverandører i at overtræde arbejdsretten, som f.eks. certificeringssystemer og adfærdskodekser, herunder rapportering til myndighederne samt opsigelse af en aftale med en underleverandør, der deltager i ulovlig praksis, og for at undgå risikoen for at blive holdt solidarisk ansvarlig for en sådan overtrædelse;
19. opfordrer begge erhvervslivets parter til at gå i spidsen for fremme af fælles underentrepriser, dels til gennemførelse af bestemte engangsgaver, dels for at undgå, at samme opgave gennemføres af flere underleverandører, og glæder sig over indførelsen af rammeaftaler, som definerer socialt ansvar i kæden som et supplement til den nødvendige lovgivning;

Torsdag, den 26. marts 2009

20. advarer imod konflikter og overlapninger mellem bestemmelser i adfærdskodekser, arbejdsretten samt standarder og retningslinjer, som er vedtaget af offentlige myndigheder og i kollektive overenskomster; understreger derfor behovet for, at virksomheder prioriterer at overholde adfærdskodekser, standarder og retningslinjer, som er udarbejdet af overnationale organisationer (OECD, ILO), eller på nationalt niveau eller sektorniveau;
21. erindrer alle berørte parter og navnlig arbejdsgiverne om deres forpligtelser i forbindelse med information og høring af arbejdstagerne, herunder især dem, som er omfattet af fællesskabs- og nationalretlige instrumenter;
22. foreslår, at muligheden for at forene familieliv og arbejde sikres i lovgivningen på nationalt plan for arbejdstagere i underleverandørvirksomheder i produktionskæderne, og at direktiverne om barselsorlov og forældreorlov gennemføres effektivt;
23. opfordrer Kommissionen til at sikre effektiv overholdelse af direktiv 96/71/EF og om nødvendigt iværksætte overtrædelsesprocedurer; opfordrer endvidere såvel Kommissionen som medlemsstaterne til at vedtage foranstaltninger til forbedring af informationsadgangen for udstationerede arbejdstagere, øge koordineringen og det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder præcisere, hvilken rolle medlemsstaternes forbindelseskontorer spiller, og løse de håndhævelsesproblemer på tværs af grænserne, som hindrer effektiv gennemførelse af direktiv 96/71/EF;
24. understreger, at kampen imod de potentielle negative sociale konsekvenser af anvendelse af underleverandører kan styrkes ved at øge den sociale dialog mellem arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger;
25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

Fødevarerpriser i Europa

P6_TA(2009)0191

Europa-Parlamentets beslutning af 26. marts 2009 om fødevarerpriser i Europa (2008/2175(INI))

(2010/C 117 E/30)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til EF-traktatens artikel 33,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 9. december 2008 om fødevarerpriser i Europa (KOM(2008)0821),
- der henviser til sin undersøgelse af 20. oktober 2007 om forskellen mellem produktions- og forbrugerpriser (»The gap between producer prices and the prices paid by the consumer«),
- der henviser til Kommissionens undersøgelse af 28. november 2006 med titlen »Competitiveness of the European Food Industry. An economic and legal assessment« (forbedring af konkurrenceevnen for den europæiske fødevarerindustri - en økonomisk og retlig vurdering),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. maj 2008 om udfordringerne i forbindelse med de stigende fødevarerpriser - retningslinjer for en EU-indsats (KOM(2008)0321),